

Zvon míru se znovu rozezní 11. 11. 2011 v 11 hodin

Hlas zvonů provází lidstvo po tisíce let. Zvony zněly i jako poslední pozdrav vojákům, odcházejícím do války, varovaly vždy před nebezpečím a také jásavým hlaholem vítaly návrat vojáků. K nejsmutnějším chvílím patřilo rekvírování zvonů k jejich přeměně na zbraně.

Navždy tak byly zničeny historicky cenné, staleté zvony, svědčící o mistrovství a dovednosti zvonářů. V italském Roveretu však vznikl po 1. světové válce zvon zcela unikátní, byl vytvořen ze zbraní.

Vznik Zvonu padlých.

Během 1. světové války se v Itálii českoslovenští příslušníci průzkumných rot (1600 – 1800 mužů) významně podíleli na osvobození Trenta, Pergine a Rovereta. Proto si generál Diaz přál, aby i Čechoslováci byli zastoupeni při podepisování rakousko-uherské kapitulace na hradě v Roveretu. Právě tehdy farář Don Antonio Rossaro navrhl, aby ze zbraní, které zůstaly na polích, loukách a v lesích, byl ulit zvon, který by svým hlasem připomínal památku obětí boje za svobodu: La Campana dei Cauduti – Zvon padlých. Na výzvu italské vlády darovaly kov všechny země, které se zúčastnily první světové války, a to i ČSR, která z plzeňské zbrojovky darovala část kanónu. Před 80 lety, 24. května 1925, byl zvon umístěn na roveretském hradě, kde bylo vybudováno i válečné muzeum. Se vzpomínkou na matky, které v bojích ztratily své syny, byl zvon pokřtěn Maria dolens (Matka trpící). Původní zvon byl po letech pro poškození demontován, roztaven a znovu ulit. Do Rovereta byl vrácen 26. května 1940. Po dvaceti letech se ve zvonu objevila trhлина, už neopravitelná. Zvon byl znovu snesen, roztaven a 1. října 1964 znovu ulit. Před 40 lety se vracel zpět a v triumfálním průvodu jej po cestě Itálií všude vřoucně zdravili. Nevracel se však na hrad, ale na nové místo, velmi citlivě vybrané místo, na pahorek Colle di Miravalle, vysoko nad řekou Adicí a nad památníkem Assáriem Castel Dante, tedy na místo někdejšího zámku, kde pobýval Dante a psal zde svou Božskou komedii.

Roveretský zvon patří k největším na světě, jeho výška je 3,36 m, průměr 3,21 m, váha 22,6 tun. Je zavěšen na mohutné kovové konstrukci, zapuštěné do betonového podkladu, obklopen stožáry s vlajkami národů, které po boku Itálie bojovaly za svobodu. Zvon je rozezníván z města pomocí elektromotoru, každý večer se ozývá jeho hlas ve 21 hodin stem úderů. Jeho zvuk se odráží ozvěnou od úbočí Monte Balda a Doss Alta, v místech těžkých bojů našich dobrovolníků. Zvon je zdoben reliéfy, které představují válku i mír. Nejznámějším se stal vyrytý výrok papeže Pia XII: „Mírem není nic ztraceno, válkou může být ztraceno všechno“.

Na počest našich obětí zněl zvon dvěma sty údery původně 15. června – se vzpomínkou na hromadné popravy našich legionářů a na těžkou bitvu na řece Piavě, která nepředstavuje pouze jeden z nejkrvavějších bojů našeho vojska v Itálii, ale také první krok ke konečné porážce nepřítele. Později byl termín změněn na 28. říjen. Již mnoho let se u zvonu konají slavnostní shromáždění za mír ve světě. V roce 1993 k 75. výročí bojů československých legií na italské frontě naše delegace z Ministerstva obrany zasadila v Roveretu čtyři olivovníky jako symbol míru a dobrých vztahů mezi národy.

Město Kroměříž, se připojilo v květnu letošního roku slavnostním zvoněním k Říčanské výzvě, kterou iniciovala průkopnice „Zvonu míru“ v České republice PhDr. Zlata Fořtová z Československé obce legionářské.

Která z dalších měst a obcí Zlínského kraje podpoří tuto myšlenku připojením se k výzvě slavnostním zvoněním? Zvon míru se rozeznívá každoročně v pravidelných termínech:

28. října ve 21 hodin spolu s Roveretem, též **11. 11. v 11 hodin**, jak bylo stanoveno v Compiegne koncem první světové války, který je i u nás významným dnem válečných veteránů a také **8. května ve 12 hodin** na oslavu ukončení druhé světové války. Můžeme tak společně hlasem zvonů připomenout všem vděčnou vzpomínku na oběti, přinesené ve statečném boji za svobodu v prvním, druhém i třetím odboji.

Použito podkladů PhDr. Zlatý Fořtové, ČsOL.

Informace lze získat rovněž na web. stránkách <http://www.anlet.cz/projekty/zvon-miru>

